

5.BÖLÜM

5.ASEMBLER DİREKTİFLERİ

5.1.Data Direktifleri

5.1.1. Sembol Tanımlama

EQU :Bir yazı veya matematiksel ifadeyi bir isme kalıcı olarak atar.

Biçim : isim EQU yazı

İsim EQU matematiksel ifade

= : matematiksel bir ifadeyi bir isme atar,fakat isme yeni bir değer atanabilir.

Biçim : isim=matematiksel_ifade

Data direktiflerinde atanan ifade,16 bitlik bir sabit,adres,başka bir sembolik isim veya saklayıcı ismi olabilir.

Örnek.5.1.: K EQU 247

TABLO EQU DS : [BP] [SI]

HIZ EQU ORAN

SAYI EQU CX

MAX.HIZ EQU 2*HIZ

SABİT = 56

SABİT = SABİT + 1

5.1.2. Data Tanımlama

DB : Değişken tanımlar veya değişkene ilk değer atar. DB, hafızada 1 byte yer ayırır.

Biçim : [isim] DB ifade [...]

DW : DB ile aynı fakat hafızada 2 byte'lık yer ayırır.

DD : DB ile aynı fakat hafızada 4 byte'lık yer ayırır.

Pek çok program, değişkenleri saklamak için hafızada yer ayırır. DB (Define Byte) Byte tanımla,DW (Define Word) word tanımla, DD (Define Double Word), iki word tanımla direktifleri değişkenler için hafızada yer ayırır.

Data tanımlama direktiflerinin genel biçimi: [isim] DB ifade [...]

[isim] DW ifade [,....]

[isim] DD ifade [,....]

şeklindedir. Burada kullanılan ifade değişkenleri nasıl tanımlamak istediğinize bağlı olarak farklı şekillerde olabilir.

Örnek.5.2: (sabit olabilir)

MAX_SAYI DB 255

MAX_SAYI DW 65535

MAX_ISARETLI_SAYI DB -128

MAX_ISARETLI_SAYI_1 DW -32768

Örnek.5.3 : (tablo olabilir)

B_TABLO DB 0, 0, 0, 0, 1, 123, 46, -56

W_TABLO DW 1025, 567, -3100, 300

B1_TABLO DB 4 DUP(0), 1, 123, 46, -56

-Eğer değişkene bir başlangıç değeri vermek istemiyorsak (?) kullanabiliriz.

Örnek.5.4 :

MAX_SICAKLIK DB ?

MAX_HIZ DW ?

AYLIK_SATIS DB 30 DUP (?)

-DB direktifi karakter katarını (string) bir ifade olarak kabul eder.

Örnek.5.5 :

MESAJ DB 'BIR SAYI GIRIN'

5.1.3. Segment - Prosedür Tanımlama :

5.1.3.1.Segment:Segmentin sınırlarını tamınlar.Bütün segment tanımlamaları ENDS ile bitmelidir.SEGMENT ve ENDS direktifleri kaynak programları segmentlere ayırır. Bir program dört çeşit segmente (data, kod, ekstra , yığın) ayrılabilir. SEGMENT saklayıcısının 3 adet operantı vardır. Bunlar; Yerleştirme Tipi (Align Type), Birleştirme Tipi (Combine Type) ve sınıf (Class) dır.

Biçim : segment_ismi SEGMENT [Yerleştirme_Tipi] (align_type)

[Birleştirme Tipi] (combine_type)

[Sınıf] (class)

....

.....

segment_ismi ENDS

Yerleştirme tipi : Segment hafızaya yüklendiğinde başlangıç sınır değerini belirtir.

BYTE : segmentin hafızada herhangi bir yerden başlayabileceğini belirtir.

WORD : segmentin hafızada çift adres değerinden başlayabileceğini belirtir.

PARA: segmentin hafızada 16 ya bölünebilen adres değerinden başlayabileceğini belirtir.

PAGE : segmentin hafızada 256 ya bölünebilen adres değerinden başlayabileceğini belirtir.

Birleşme Tipi: Segmentin diğer segmentlere nasıl birleştirileceğini gösterir. Data ve extra segmentler PUBLIC veya COMMON olabilir.

PUBLIC : segmentlerin üst üste birleşebileceğini söyler.

COMMON : segmentlerin içiçe yerleştirileceğini söyler.

STACK : Yığın Segmenti (SS) mutlaka STACK tipinde olmalıdır.

Sınıf Tipi : Hafızaya yüklenecek segmentin sırasını belirtir. Aynı sınıf ismine sahip olan segmentler hafızaya birbiri ardına yüklenirken, farklı sınıf ismine sahip olan segmentlerin hafızaya yüklenme biçimini linker düzenler.

Örnek.5.6: Data Segment : SEGMENT PARA PUBLIC 'DATA'

Kod Segment : SEGMENT PARA PUBLIC 'CODE'

Ekstra Segment : SEGMENT PARA PUBLIC 'EXTRA'

Yığın Segment : SEGMENT PARA PUBLIC 'STACK'

Örnek.5.7: Bir data segmentin yapısı

DSEG SEGMENT PARA PUBLIC 'DATA'

A DB ?

B DB

KARE DB 1,2,4,,8,16,32

DSEG ENDS

Örnek.5.8: Bir kod segmentin yapısı

CSEG SEGMENT PARA PUBLIC 'CODE'

CSEG ENDS

ASSUME

SEGMENT ve ENDS direktifleri bir segmentin başlangıç ve sonunu belirtir. Fakat segmentin ne tür bir segment olduğunu belirtmez. Segmentin ne tür bir segment olduğunu belirtmek için ASSUME direktifi kullanılır. ASSUME , Assembler'a hangi segmentin hangi hangi segment saklayıcısına (CS,DS,ES) ait olduğunu söyler. NOTHING direktifi daha önce tanımlanmış ASSUME direktifini iptal eder.

Biçim :

ASSUME seg_reg :segment_ismi [,....]

Seg_reg ; CS,DS,ES,SS olabilir

Segment_ismi ; SEGMENT direktifi ile tanımlanan isimdir.

ASSUME direktifi, Assembler'ın tanımlanan etiketleri adres değerine dönüştürmesini sağlar. ASSUME direktifi, kod segmetle SEGMENT tanımlanmasından hemen sonra tanımlanmalıdır.

Örnek.5.9: CSEG SEGMENT PARA PUBLIC 'CODE'

ASSUME CS:CSEG, DS:DSEG

MOV AX, DESG

MOV DS, AX

NOT:Data ve Extra segment adreslerini saklayıcıları ayrıca atamak gerekir. ASSUME komutu bu işlemi yapmaz.

PROC : Assembler'a bir prosedür tanımlandığını belirtir. Bütün PROC tanımlamaları mutlaka ENDP direktifi ile bitmelidir.

Biçim :isim PROC [NEAR]

veya

```

        isim PROC [FAR]

        ....

        RET

isim ENDP

```

Bir prosedürün iki operandı vardır. Bunlar NEAR ve FAR 'dır. Eğer bu operand yazılmazsa, macroassembler bunu NEAR sayar. NEAR olarak tanımlanmış prosedürler sadece tanımlandıkları kod segment saklayıcısı içine çağırılabilir.

Örnek.5.10 :

```

CSEG SEGMENT PARA PUBLIC 'CODE'

        ASSUME CS:CSEG

ANA    PROC FAR

        ....

        CALL ALT_1

RET

ANA    ENDP

        ALT_1 PROC NEAR

        ....

        RET

ALT_1   ENDP

CSEG    ENDS

```

FAR olarak tanımlanmış prosedürler başka bir kod segment içinden çağırılabilir.

Örnek.5.11: CSEG SEGMENT PARA PUBLIC 'CODE'

```

        ASSUME CS:CSEG1

        ALT1 RROC FAR

```

.....

.... .

RET

ALT_1 ENDP

C SEG_1 ENDS

Mikroişlemci bir prosedürü çağırdığında, geri dönüş adresini yığına atar. Eğer prosedür FAR olarak tanımlanmışsa yığına segment ve offset (CS:IP) adres değerleri atanır. Eğer prosedür NEAR olarak tanımlanmışsa yığına sadece offset (IP) adres değeri atanır. RET komutunda ise yığına atılan bu adres değerleri (prosedürün NEAR veya FAR olarak tanımlandığına bağlı olarak) CS=IP ye geri yüklenir.

Bir prosedürün operandları tanımlanırken aşağıdaki kurallar hatırlanmalıdır.

1-) .EXE türü programlar için ana prosedür FAR olmalıdır.

.COM türü programlar için NEAR olmalıdır.

2-) Eğer bütün kod segmentlerin ismi aynı ise bütün prosedürler , (ana prosedür haricinde) NEAR olmalıdır.

5.1.4. Assembler Kontrol :

END : Kaynak programın sonunu gösterir.

Biçim : END [Program_başlangıç_noktası]

EVEN : Programın başlangıcının adresinin çift değerde olmasını sağlar.

Biçim : EVEN

ORG : İfadenin başlangıç değerinin gösterir. ORG direktifi, komut veya ifadenin hafızada belli bir yerde saklanmasını sağlar. Çoğunlukla .COM tipi programlarda kullanılır.

Biçim : ORG ifade

Örnek.5.12: ORG 100H

END direktifi programın sonunu gösterir. Bundan dolayı her programın sonunda mutlaka **END** direktifi bulunmalıdır. Buradaki başlangıç noktası DOS'un programı çalıştırmaya başladığı adrestir.

Biçim: END Başlangıç

5.2. Mode Direktifleri

Macro Assembler, Intel 80x86 ailesi işlemcilerinde kullanılmak amacıyla tasarlanmıştır. Intel 80x86 işlemcileri birbirleri ile geriye doğru uyumludurlar fakat 8086 dan sonra her yeni işlemcide yeni komutlar eklenmiştir. Eğer Macro Assembler programında 8086 komut kümesinden farklı istemcinin (Örnek 80286, 80386...) komut kümesi kullanılmışsa, bu programın ilk başında tanımlanmalıdır.

Örnek.5.13: .8086 : Tanımlamaya gerek yok

.80286 : 80286 gerçek mod

.80286 P : 80286 korunmuş mod.

.8087 : 8087 matematik işlemci

5.3. Operatörler

Operatörler, operand alanında ve operantı değiştirmek amacıyla kullanılır. 5 çeşit operatör vardır. Bunlar matematiksel, mantıksal, ilişkisel, değer geri döndüren ve öznitelik operatörleridir. Kısaca tablo halinde aşağıda verilmiştir.

5.3.1. Matematiksel :

+	Biçim	Deger 1 + Deger 2 (Deger 1 ve Deger 2'yi toplar.)
-	Biçim	Deger 1 - Deger 2 (Deger 1 den Deger 2'yi çıkarır.)
*	Biçim	Deger 1 * Deger 2 (Deger 1 ile Deger 2 çarpılır.)
/	Biçim	Deger 1 / Deger 2 (Deger 1'i Deger 2'ye böler; bölüm değerini verir.)
MOD	Biçim	Deger 1 MOD Deger 2 (Deger 1'i Deger 2'ye böler. Kalan değerini verir.)
SHL	Biçim	Deger 1 SHL Deger 2 (Değeri, belirtilen ifade kadar bit pozisyonunda sola kaydırır.)
SHR	Biçim	Deger 1 SHR Deger 2 (Değeri, belirtilen ifade kadar bit pozisyonunda sağa kaydırır.)

5.3.2. Mantıksal :

AND **Biçim** _ Deger 1 AND Deger 2 (Deger 1 ve Deger 2 arasında mantıksal AND işlemi yapar.)

OR **Biçim** Deger 1 OR Deger 2 (Deger 1 ve Deger 2 arasında mantıksal OR işlemi yapar.)

XOR **Biçim** Deger 1 XOR Deger 2 (Deger 1 ve Deger 2 arasında mantıksal XOR işlemi yapar.)

NOT **Biçim** NOT Deger (Deger'in 1'e göre deęilini alır.)

5.3.3. İlişkisel :

EQ **Biçim**_ operand 1 EQ operand 2 (Her iki operand birbirine eşit ise doğru.)

NE **Biçim**_ operand 1 NE operand 2 (Her iki operand birbirine eşit ise doğru.)

LT **Biçim** operand 1 LT operand 2 (Operand 1 operand 2'den küçük ise doğru.)

GT **Biçim** operand 1 GT operand 2 (Operan 1 operand 2'den büyük ise doğru.)

GE **Biçim** operand 1 GE operand 2 (Operand 1,operand 2'den büyük veya eşit ise doğru.)

LE **Biçim** operand 1 LE operand 2 (operand 1, operand 2 'den küçük veya eşitse doğru.)

5.3.4. Değer Geri Döndüren :

\$ **Biçim** \$ (O anki adresin değerini geri döndürür.)

SEG **Biçim** SEG degisken veya SEG etiket (Değişken veya etiketin segment adres değerini geri döndürür.)

OFFSET **Biçim** OFFSET degisken veya OFFSET etiket (Degisken veya etiketin offset adres değerini geri döndürür.)

5.3.5. Öznitelik :

PTR **Biçim** Tip PTR ifade (İfadenin, daha önce tanımlanan özniteliği tip ile tanımlanan yeni öznitelige dönüştürür. Bu öznitelikler (BYTE, WORD) gibi tip gösteren veya (NEAR, FAR) gibi mesafegösteren operandlar olabilir)

SHORT **Biçim** JMP SHORT etiket (Jmp koomutunun +/- 127 sınırları içinde olması sağlanır.)

Örnekler

Matematiksel Operatörler : Bu operatörler sayısal operandları birleştirir ve sayısal yeni bir sonuç üretir.

Örnek.5.14: PI EQU 22/7
 MASKE EQU 110010 B
 MASKE_SOL_2 EQU MASK SHL 2
 MASKE_SAG_2 EQU MASK SHR 2

Mantıksal Operatörler : Bu operatörler iki operand arasında mantıksal işlemler yapar.

Örnek.5.15 : DEGER EQ 10111010 B
 DEGER EQ 00001111 B
 MASKE_VE_DEGER EQU DEGER AND MASKE

İlişkisel Operatörler : Bu operatörler iki sayısal değeri veya aynı segmentteki hafıza değerini karşılaştırır. Sonuç eğer ilişki yanlışsa 0000H, doğru ise FFFFH olur.İlişkisel operatörler bazen diğer operatörlerle beraber kullanılır.

Örnek.5.16 : SECIM EQ 18	SECIM EQ 25
MOV AX, SECIM LT 20	MOV AX, SECIM LT 20
ise assembler	ise assembler
MOV AX, 0FFFFH	MOV AX, 0

komutunu işler

Örnek.5.17 : MOV AX, ((SECIM LT 20) AND 5) OR ((SECIM GE 20) AND 6)

Değer Geri Döndüren Operatorler : Bu operatorler değişkenler veya etiketler hakkında programa bilgi verir.

Örnek.5.18 : MESAJ DB 'Herhangi Bir Tusa Basın. '
 MESAJ_DEGER EQU \$ MESAJ

Örnek.5.19 : TABLO DB 100 DUP (0)
 MOV AX, SEG TABLO
 MOV BX, OFFSET TABLO

Özniteliksel Operatörler :

Örnek.5.20 : WORD_TABLO DW 100 DUP (?)

```
ILK_BYTE      EQU BYTE PTR WORD_TABLO  
BESİNCİ_BYTE EQU ILK_BYTE + 4
```

5.4.İleri Direktifler

Bu bölüm daha az genel veya ileri programcılar tarafından kullanılan ilave talimatları tanımlar. Tablo.5.1’de bu ileri talimatlar Veri, koşul, listeleme olmak üzere üç grupta listelenmiştir.

Tablo.5.1. İleri Talimatlar:

Tip	Talimatlar		
Veri	Grup	Etiket	
Koşul	ELSE	IFNDEF	IF1
	ENDIF	IFDEF	IF2
	IF	IFE	
	IFDEF	IFIDN	
Listeleme	CREF	%OUT	%XLIST
	LFCOND	SFCOND	
	LIST	XREF	

5.4.1.Data Direktifleri:

Tablo.5.2, assembler’ın ileri data direktiflerini tanımlar.

Tablo.5.2. İleri Data Direktifleri:

Direktif	İşlev
Grup	Biçimi: isim GROUP seg_ismi [.....] Belirtilmiş segmetleri bir isim altında toplar. Böylece bunlar 64K-byte'la fiziksel segmentte konumlanır.
Etiket	Biçimi: isim ETİKET tip İsmin özelliklerini tanımlar

GROUP direktifi segmentlerin topluluğuna bir isim verir. Bu segmentler içindeki segment saklayıcısıyla bir ayarlamayla adreslenebilir yapar. Macro Assembler manual içinde özetlenmiş bu kuralları izlerseniz. Zaten bir 64K fiziksel segment ile saklanmış gruplanmış segmentler elde edersiniz.

Örnek olması için ayrı kod ve data segmentlerde bir COM dosyası yaratarak GROUP kullanabilirsiniz. Bütün datada JMP ile bir segment'ten daha iyidir.

Bir diğer uygulamada, dışsal disk dosyalarında iki prosedür kullanmak istediğiniz varsayılıyor. Sorun şu prosedürlerin her ikisinde NEAR bloğu, ancak bunlar farklı isimlerdeki kod segment'ler içeriyorlar.

Kendine özgü olarak PROC1 CODESEG içinde ve data DATASEG içinde, iken PROC2 CODE_SEG içinde; data DATA_SEG içinde NEAR'dan itibaren prosedürler yalnızca aynı isimle çağrılabilirler. Bu size göre şanssızlık gibi görünüyor. Kurtulmak için GROUP.

Sizin programı çağırma; bu yabancı tehlikeye Örnek.5.21'deki gibi bir örnek ulaşabilirsiniz.

Örnek.5.21 : GROUP'ların örneği:

; dışsal kullanılan segmetleri tanımlar.

```
CODESEG SEGMENT PARA PUBLIC 'CODE'
```

```
    EXTRN    PROC1 NEAR
```

```
CODESEG ENDS
```

```
CODE_SEG SEGMENT PARA PUBLIC 'CODE'
```

```
    EXTRN    PROC2 NEAR
```

CODE_SEG ENDS

DATASEG SEGMENT PARA PUBLIC 'DATA'

DATASEG ENDS

DATA_SEG SEGMENT PARA PUBLIC 'DATA'

DATA_SEG ENDS

; Kod ve data gruplarını tanımlar.

CGROUP GROUP CSEG, SODESEG, CODE_SEG

DGROUP GROUP DATASEG, DATA_SEG

; Ana program buradan başlar.

CSEG SEGMENT PARA PUBLIC 'CODE'

ASSUME CS:GROUP, DS:DGROUP, SS:STACK

ENTRY PROC NEAR

MOV AX, DGROUP ; DS noktasını GROUP yapar

MOV DS, AX

CALL PROC1

CALL PROC2

RET

ENTRY ENDP

CSEG ENDS

END ENTRY

Burada, biz aptal tanımlamaları gruplanmış segmentler olması için ayarlıyoruz. Ve EXTRN'leri görünen kod segmentlerle birlikte koyuyoruz. (Bu yardımlar onları bulan bağlayıcılarıdır.) sonra iki grup tanımlıyoruz. GCROUP kod segmentler için, DGROUP data segmentler içindir. En sonunda çağırma programı ayarlıyoruz.

Not: Bu ASSUME grup noktaları ayrı ayrı bireysel segmentlerden daha iyidir, ve biz bunu DGROUP'a DS ile yapıyoruz.

MOV DX, OFFSET MESSAGE'daki gibi bu direktiflerde grup kullanmanın bir riski var. Offset kullanıldıktan beri segmentin içindeki offset, segment tutucusundaki tabandan gelmez. Çalışır yapmak için

MOV DX, OFFSET CGROUP : MSG gibi blok girmelisiniz.

LABEL direktifi segmenti, offset'i ve tip özelliğinin ismini tanımlar. LABEL'ı nır FAR özelliğine bir direktif vermek için kullanabilirsiniz. Böylece bu atlmama direktifi başka bir segment'i buna aktarabilir.

Örneğin:

HERE LABEL FAR

MOV DX, 0

Etiketler MOV direktifidir. 'HERE'

Zaten sözcük değerlerinin tablosundaki byte'lara ve aktaramazsınız.

Örneğin, 80286 birbirini izleyen B_TABLE isminde byte tablosu ya da W_TABLE isminde sözcük tablosunu tanıtır.

B_TABLE LABEL BYTE

W_TABLE DW 2F24H, 36AH, 0817H, 3

5.4.2.Şartlı Direktifler:

Şartlı direktifler assembler'a assembler zamanında "true" ya da "false" belirtilmediği tabanda kaynak ifadelerin ayarının derlenmesine ya da atlanmasına neden olur. Bu seçici derleme/derlememe yeteneği deneme çalışmalarında taşhis edilmiş ya da ya da özel durumların yerleştirilmesine ya da çokamaçlı programların özelleştirilmiş sürümlerinin yaratılmasında size izin verir.

“Şartlı derleme” programın bir parçasıdır. IF direktifinden önce gelir. (bkz Tablo.5.3.) ve ENDIF direktifiyle izler. Her durumda, deneme durumu “true” olarak değerlendirirse kapsanmış kod derlenmiştir.; deneme durumu “false” olarak değerlendirilmişse assembler kodu atlar. Ve ENDIF’ten sonraki ifadeyle devam eder.

Devamında, grupta 4 çift içinde 8 tane IF direktifi kullanabilirsiniz.

IFE – “true” ise açıklaması “0’dır”; IF “true” ise açıklaması “0 değildir”.

IF1 assembler 1’i çalıştırmaya geçerken “true” dur. IF2 2’yi çalıştırmaya geçerken “true” dur

IFDEF simge tanımlanmış ya da EXTRN direktifiyle dışsal olarak bildirilmişse “true” dur; aksi halde IFNDEF “true” dur.

IFIDN stringlerde parça-1 ve parça-2 özdeşse “true”dur; farklı ise IFIDF “true” dur.

Tablo.5.3. Şartlı Direktifler

Direktif	Fonksiyon
IFE	<u>Bicimi:</u> IFE ifade İfade “0” sa “true”
IF	<u>Bicimi:</u> IF ifade İfade “0” değilse “true”
IF1	<u>Bicimi:</u> IF1 Assembler 1 .çalışma geçişinde “true”
IF2	<u>Bicimi:</u> IF2 Assembler 2. çalışma geçişinde “true”
IFDEF	<u>Bicimi:</u> IFDEF simge Simge tanımlanmış ya da EXTRN direktifiyle dışsal olarak bildirilmişse “true”
IFNDEF	<u>Bicimi:</u> IFNDEF simge Simge tanımlanmamış ya da EXTRN direktifiyle dışsal olarak bildirilmemişse “true”

IFIDN	<u>Biçimi:</u> IFIDN <string>, <string> string1 ve string2 özdeşse “true”. Köşeli parantezler gerekli
IFIDF	<u>Biçimi:</u> IFIDNF <string>, <string> string1 ve string2 farklıysa “true”. Köşeli parantezler gerekli

Örneğin, Deneme çalışmasında teşhisli yordamlar içermesi için, bunları IFE ve ENIF ile kapsar ve sabit çağrılmış FOR_TEST_ONLY ayarlanır.

Assembly zamanında, assembler FOR_TEST_ONLY’nin değerini denetler. Eğer 0’sa : teşhisli programın içinde bulunmaktadır. (kapsar). Eğer FOR_TEST_ONLY başka bir değerdeyse, teşhisli atlanmıştır.

Program bu formda olacaktır.

```

IFE      FOR_TEST_ONLY
DIAG1 :  -----      (teşhis deneme direktifi)
-----
ENDIF

```

İfade yalnızca

FOR_TEST_ONLY = 0 gibiyse direktif DIAG1 ve ENIF arasında derlenir.

İfade

FOR_TEST_ONLY = 1

Programda daha erken görünür. Assembler direktifleri DIAG1 ve ENIF arasında atlar.

5.4.2.1.ELSE Seçeneği:

Zaten siz ELSE terimi içererek “false” durumu için değişik direktif ayarı üretebilirsiniz.

Genel Biçimi:

IFXX [argument] durumu

---- (ifade “true” durumu için)

[ELSE] (ifade “false” durumu için)

ENDIF

ELSE seçeneği size izin verir.

Örneğin, bir programın iki sürümünü yapıyorsunuz: Biri ekrana İngilizce mesaj yazıyor diğeri ise Türkçe mesaj yazıyor. Bunu yapmak için sabir LANGUAGE çağrısını ayarlamak, seçip talimatları her iki dil için paylaşmak gerekiyor. Eğer LANGUAGE değeri 0 ise assembler İngilizce sürüm üretecek; eğer LANGUAGE değeri 1 ise, Türkçe sürüm üretecek.

Program mesaj tabanlı bölümü bu formdaki gibi olur.

IFE LANGUAGE

---- (İngilizce-üretme ifadesi)

ELSE

---- (Türkçe-üretme ifadesi)

ENDIF

5.4.2.2. Yuvalama Şartları:

Yuvalama şartı tümcecikleriyle assembler’a ikiden fazla seçenek verebilirsiniz. Örneğin; varsayalım programınızın Türkçe sürümünü gerçekten yakaladınız, ve diğer sürümleri üretmeye karar verdiniz. Ekrana Fransızca ve Almanca mesajlar yazan sürümler. Bunu yapmak için programı değiştirmeliyiz. Böylece Assembler dil tabanlı LANGUAGE 1,2 ya da 3 değerlerini (İngilizce, Türkçe, Fransızca, Almanca) seçer. Şimdi mesaj bölümü bu yapıya sahip olur.

IFE LANGUAGE

----- (İngilizce-üretim ifadeleri)

ELSE

```

IFE LANGUAGE_1
    ----- (Türkçe-üretim ifadeleri)
    -----

ELSE

    IFE LANGUAGE_2
        ----- (Fansızca-üretim ifadeleri)
        -----

    ELSE
        ----- (Almanca-üretim ifadeleri)
        -----

ENDIF

ENDIF

ENDIF

```

Not: IFE blokları dengelemek için 3 ayrı ENDIF’e ihtiyacımız var.

Not: Zaten programı kolay okunur yapmak için IFE – ENDIF çiftlerini girintili hale getirdik.

5.5. Makrolar :

5.5.1.Makrolarla Tanışma:

Bir makro program içinde birkaç kere görünen assembler ifadesi (talimatlar ve direktifler) dizisidir. Prosedürlerde olduğu gibi, makronun da ismi vardır. Bir defa makro. Kaynak programınızın talimat dizisinde makronun ismini normal tipte girebilirsiniz.

5.5.2.Makrolar Prosedürlere Karşı:

Her ne kadar makrolar ve prosedürlerin her ikisinde kısa, kullanımı kolay talimat dizisini desteklersede, ancak bunlar aynı değildir. Kod prosedür için bir kere meydana gelir. Ve işlemci kodu zorunlu olarak transfer eder. (CALL “code”)

Aksine, makro için program içinde birkaç defa meydana gelebilir. Her meydana gelemsinde isim sunumlu talimatlarla makro ile assembler yerini değiştirir. (yani assembler makroyu “genişletir”). Böylelikle; programı çalıştırdığımızda, prosedürmüş gibi işlemci makro talimatını

“hatta” belleğin başka bir yerine aktarmadan çalıştırır. Bir makro ismi kullanıcı-tanımlı bir assembler direktifidir. Makro assembler komutlarını mikroişlemciden daha iyi sağlar.

Makrolar prosedürlere göre 3 avantaja sahiptir.

Makrolar “dinamiktir”. Giriş parametrelerini değiştirerek kolayca makronun işletimini (yalnızca o an işlettiğini) her zaman değiştirebilirsiniz. Aksine prosedürde bunun için yalnızca verileri değiştirebilirsiniz. Prosedür yapmak daha az esnekler.

Makrolar programları hızlı çalışır yapar. Çünkü işlemci prosedürlerdeki gibi, çağırma ve döngü talimatlarıyla durdurulmuştur. Makrolar programcıların diğer programlarda yaratmış olduklarından çekmek için “makro kütüphanesi”ne girebilirsiniz. (*.mlb, *.lib)

5.5.3.Makrolar Programlamayı Hızlandırır:

Makrolar programlamayı hızlandırabilirler ve gelecekte programı güncelleyeceğin zaman çalışmayı ayıklar. Makrolar bir kere yarattığınızda programın istediğiniz yerinde kullandığınız zaman programlamayı hızlandırır. Uzun talimat dizileri girmek yerine, yalnızca makro ismini girin, bu ismi makroyu ifade eder. (Makrolar alt prosedürlerle ortak olarak bunlara sahiptirler)

Makrolar ayıklama işini de hızlandırır. Çünkü ayrı olarak her makroyu yaratır ve ayıklarız. Birincisi makro uygun bir şekilde çalışır. Programınızın bu parçası doğru diye endişe etmezsiniz. Herhangi bir hata bulmaya konsantre olabilirsiniz.

Makro içeren programlar genellikle daha kolay okunur ve anlaşılırlar. Bu aynı zamanda daha kolay güncelleneceği anlamına da gelir.

Makroların nasıl çalışma yükünüzü azalttığını görün. Talimatların ekran üzerine karakter göstermek için aldığını düşünün. Bu 21AH=2 seçeneği tipini kapsar. Bir D göstermek için; Örneğin,

MOV AH, 2 ; karakter gösterme seçeneğini seçer.

MOV DL, 'D' ; karakteri belirtir.

INT 21H ; DOS'un 21h kesmesini çağırır.

Benzer şekilde bir E göstermek için gereken

MOV AH, 2 ; karakter gösterme seçeneğini seçer.

MOV DL, 'E' ; karakteri belirtir.

INT 21H ; DOS'un 21h kesmesini çağırır.

Varsayalım ki zaman zaman değişik harfler gösteren bir programınız var. Bölümünüzde ne içerir. Her zaman aynı talimat dizisinde girmeyi (hatırlatmayı) içerir. Ya da alt prosedürün içinde dizi koymayı içerir. Düzgün bir alt prosedürle, her gösterme noktasında iki talimat girebilirsiniz.

Bunlar:

MOV DL, 'E' ; Bir E gösterir.

CALL SHOW_CHAR

Bazı durumlarda, zaten bu talimat dizileri kısadır. Bu ihtiyacınız olduğu zaman bunları yeniden girmek hala sıkıntı verir. Bununla birlikte, makro gibi basit dizi tanımlamışsanız. Yerine aşağıdakilerden birini girebilirsiniz.

SHOW D ; D gösterir

SHOW E ; E gösterir

SHOW Y ; Y gösterir

Hangi teknolojinin kullanılması ve anlaşılması daha kolaydır. Üç talimatlı dizi ya da bir çizgi makro ? En son olarak, zaten makrolar programı değiştirmeyi kolaylaştırıyor. Makro tanımını değiştirir ve assembler kendiliğinden bu yeni sürümü her yerde öneki eskisinin yerine kullanır.

5.5.4.Makroların İçeriği:

Her makro tanımını 3 bölümden oluşur.

Başlık: MAKRO direktifi etiket alanında makronun ismiyledir ve seçimlik olarak operand alanında bir durgun-listedir. Durgun-liste sizin her zaman makroyla çağıracağınız giridi parametrelerini ve değişkenleri belirtir.

Gövde: Assembler talimatları dizisi (talimatlar ve direktifler) makronun ne yapacağını tanımlar.

Sonlandırıcı: ENDM direktifi, makro tanımını bitiren işaret. ENDM'yi atlarsanız, assembler hata mesajı gösterir. "End of file encountered on input file"

Örneğin, Aşağıdaki basit makroylasözcüğün boyu değerini ekleyebilirsiniz.

ADD_WORKS MAKRO TERM1, TERM2, SUM

MOV AX, TERM1

ADD AX, TERM2

MOV SUM, AX

ENDM

Assembler operandlar için saklayıcı isimlerini, bellek bellek bölgesini ve yakın değeri belirtmediğiniz zaman dikkat etmez. (Şüphesiz SUM için, kesin kullanamazsınız.). Uzunca son için geçerlidir.. Assembler yerine koymaları sorunsuz bir şekilde yapar. Örneğin: Programın bir yerinde, aşağıdaki kodu girerek iki bellek bölgesi ekleyebilirsiniz.

```
ADD_WORKS PRICE, TAX, COST
```

Bu kodla assembler programda aşağıdaki talimatları ekler.

```
MOV AX, PRICE
```

```
ADD AX, TAX
```

```
MOV COST, AX
```

Bazı yerlerdeyse iki saklayıcı ekleyebilirsiniz. Böyle:

```
ADD_WORKS BX, CX, DX
```

Şimdi de assembler bunları girer.

```
MOV AX, BX
```

```
ADD AX, CX
```

```
MOV DX, AX
```

NOT: Geçiş parametreleri makrolarda prosedürlerden ne kadar daha kolay. Bir makroyla, yalnız parametreyi girersiniz, bir prosedürle, bunu ya bir saklayıcının içine yada bellek bölgesine koymalısınız.

5.6.Makro Direktifleri:

Tablo.5.4, Microsoft Macro Assembler desteklediği makro direktiflerini özetlemektedir. Bunları biz 4 gruba böldük – Genel amaçlı, döngü, şatrlı ve listeleme olarak...

Tablo.5.4. Makro Direktifleri

Direktif	İşlev
Genel Amaçlı	
MACRO	Biçim: isim MACRO [durgun-liste] ----- -----

	ENDM Assembler talimat dizisinin ismini belirler. Her MACRO tanımını ENDM yalancı operandıyla bitirmelisiniz.
LOCAL	Biçim: LOCAL durgun-liste Assembler durgun-listenin içine her giriş için tek simge yaratır. Her girişin genişlemesi görüldüğünde bunu yerine koyar.
Döngü	
IRP	Biçim: IRP durgun, <argüman listesi> ----- ----- ENDM Assembler her argüman listesi için birkez talimatı IRP ve ENDM arasında döndürür. Her dönmede her blok içindeki durgunun gözükmemesi için <argüman-listesi> yeni ögeyi içine koyar.
IRPC	Biçim: IRPC durgun, string ----- ----- ENDM Assembler string'in içindeki karakter için birkez yapıyı IRPC ve ENDM arasında döndürür. Her dönemde her blok içindeki durgun'un gözükmemesi için "string" in içine yeni karakteri yerine koyar.
REPT	Biçim: REPT açıklama ----- ----- ENDM Assembler "açıklama" zamanlarıyla talimatı REPT ve ENDM

	arasınd döndürür.
Koşullu:	
EXITM	Biçim: EXITM Koşullu yalancı operandın sonucunda genişleme tabanlı makroyu sonlandırır.
IF1	Biçim: IF1 açıklama ----- ----- ENDIF True ise assembler 1.'yi çalıştırır. Genellikle kaynak programı içinde INCLUDE bir makro kütüphane dosyasıyla kullanılır.
IFB	Biçim: IFB <argüman> ---- ---- ENDIF True ise argüman boş. Köşeli parantezler gerekli.
IFNB	Biçim: IFNB <argüman> ----- ----- ENDIF True ise argüman boş değil. Köşeli parantezler gerekli
Listeleme	
.LALL	Biçimi: .LALL

	Bütün genişlemeler içi (yorumlarıyla birlikte) bütün makro metni listeler.
.SALL	Biçimi: .SALL Makro metnini listelemelerden çıkarır.
.XALL	Biçimi: .XALL Makro çizgilerini yalnız ürettiği nesne koduyla listeler. Bu varsayılan ayardır.

5.7.Genel-Amaçlı Direktifler:

Biz zaten MACRO direktiflerini tartışmıştık. Bu makronun ismini verir, makronun kullandığı operand isimlerini listeler.

5.7.1.LOCAL Direktifi:

Eğer sizing makronuz etiketli talimatlar ya da direktifler içeriyorsa assembler'a her zaman etiketleri değiştirmesini söylemelisiniz. Bu makroyu genişletir. Aksi halde, "Symbol is Multi-Defined" hatasıyla karşılaşabilirsiniz. LOCAL direktifi assembler'a her zaman hangi etiketi değiştireceğini söyler.

Örneğin, Aşağıdaki makro'da (WAIT) makro işlemciyi COUNT değerine kadar bekletir. Taki 0'a düşene kadar.

"NEXT" LOCAL etiketi program içinde birkezden fazla kullanmamıza izin verir.

```
WAIT MACRO COUNT
```

```
    LOCAL NEXT
```

```
    PUSH CX
```

```
    MOV CX, COUNT ; Güncel CX'i sakla
```

```
NEXT:    LOOP NEXT
```

```
        POP CX
```

```
    ENDM
```

Not: LOCAL kesinlikle MACRO talimatı takip eder. Eğer LOCAL kullanılmışsa makroda ilk yapı olmalıdır. Onlar herşeyden önce gelmelidir.

Bir LOCAL etiketi bildirirken zaten diğer makroların altında gelir. Assembler etikete her zaman yeni iç ad verir. Bu makroyu genişletir; yalnız kopyalama yoktur.

5.7.2.Döngü Direktifleri:

REPT, IRP ve IRPC direktifler assembler'a makro içine assembler talimat dizilerinin dönmesini sağlar.

REPT operand alanındaki alanındaki açıklamayla dönme sayacı oluşturur. Örneğin: aşağıdaki makro LENGTH byte'ları bellekte ayırır. Ve LENGTH arasında 1'le olanları başa getirir. (tek tek)

```
ALLOCATE MACRO TLABEL, LENGTH
```

```
    TLABEL    EQU    THIS BYTE
```

```
    VALUE = 0
```

```
        REPT  LENGTH VALUE = VALUE + 1
```

```
            DB  VALUE
```

```
        ENDM
```

```
    ENDM
```

Not: Burada iki ENDM'ye ihtiyaç duyduk. İlki REPT'in sonu, ikincisi MACRO tanımının sonuydu.

ALLOCATE tanımladıktan sonra, bunu bir 40-byte'lık tablo ayarlamak için kullandık. TABLE1 isminde, bu diziyle

```
DATA    SEGMENT PARA 'DATA'
```

```
ALLOCATE TABLE1, 40
```

```
DATA    ENDS
```

İkinci döngü direktifi, IRP her dönmeye liste argümanı durun simge için yerine koymanıza izin verir. Örneğin bu dizi:

```
IRP  VALUE, <1,2,3,5,7,11,13,17,19,23>
```

```
    DW          VALUE * VALUE * VALUE
```

```
ENDM
```

İlk on baş numaralarının küpünü içeren tablolardır.

IPRC, IRP gibidir, ama argümanları olan string değişkenler numaralardan daha iyidir. IPRC iki operand alır. Bir durgun simge ve bir string ve string içinde her karakter için blok içindeki talimatları birkez döndürür. Her dönmede blok içinde her durgun'un görünmesi için string içine bir sonraki karakter koyulur.

Örneğin, Bu dizi

```
IRPC  CHAR, 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
```

```
DB  CHAR
```

```
ENDM
```

0 ile 9 arasında basamak içeren ASCII kodlar içeren 10-byte text bir string ayarlar.

5.7.3.Şartlı Direktifler:

Assembler hangi şartın tatmin edip etmediğini test eder. Assembler taimat IF ve ENDIF arasındaysa derler değilse atlar.

5.7.4.IF1 Direktifi:

IF1 direktifi kaynak programdan makro kütüphanesi okunduğunda kullanılır.

5.7.5.IFB Direktifi:

Makronun istediğinden daha az parametre girdiğinizde, assembler normal olarak atlanmış veya “boş” parametreleri sıfıra ayarlar. Bununla birlikte, IFB (if blank) boş parametreler için bazı değişik eylem yolları belirtmenize izin verir. IFB genel olarak bazı gerekli parametreler kaçırıldığında makroyu erken sonlandırmada kullanılır. Biz bu bölümde EXITM ‘yi erken sonlandırma hakkında daha çok şey söyleyeceğiz.

5.7.6.IFNB Direktifi:

Assembler IFNB (if not blank) ile karşılaştığında yalnızca kullanızının parametreler için bir değer verdiği talimatları derler., aksi halde atlar.

Örneğin, Bir makro bu form kullanılarak çağrılan dışlanmış olabilecek bir ismi okur.

```
GET_NAME  FIRST_NAME, MIDDLE_INITIAL, LAST_NAME
```

GET_NAME için makro tanımı ilk ismi oluşturan talimatı içerir, sonra ortadaki, sonra son ismi içerir. Bununla birlikte herkesin orta ismi kullanmamaması yüzünden atlama hükmü olabilir.

Bunu IFNB kullanarak yapabilirsiniz. Orta isim talimatları yalnız kullanı girerse işler. Böylece GET_NAME'in tanımı izleyen genel form'daki gibidir.

```
GET_NAME MACRO ilk_isim, orta_isim, son_isim
```

```
----- (Bu talimatlar ilk ismi okur)
```

```
-----
```

```
IFNB <middle_initial>
```

```
----- (Bu talimatlar orta ismi okur)
```

```
ENDIF
```

```
----- (Bu talimatlar son ismi okur)
```

```
-----
```

```
ENDM
```

Bu sayede siz bu makrodaki gibi "GET_NAME" Mehmet Tektaş girebilirsiniz ve assembler hata vermez. IFNB operand kayıplarından oluşabilecek kayıplara karşı assembler'yi korumaya yardım eder. Eğer makro PUSH reg_name talimatı içerirse reg_name parametre listesinden atlanır. Assembler PUSH 0 ile girintili değer üretir. Buna karşı korunmak için

```
IFNB <reg_name>
```

```
PUSH reg_name
```

```
ENDIF kullanın
```

(Bu durumda, muhtemelen benzer bir konuma POP reg_name eşlemesine de gerek duyulur.)

5.7.7.EXITM Direktifi:

EXITM (Exit Macro) direktifi assembler'ın genişlemiş makroyu erken durdurmasına neden olur. Koşullu direktifin sonuucu tabanlı böyledir.

```
IFB <name>
```

```
EXITM
```

```
ENDIF
```

Örneğin, REPT direktifiyle tanımladığımız ALLOCATE makrosunu yeniden çağıralım. Aşağıdaki yeni tanımlama assembler'ı tabloyu yalnız LNGHT parametresi 50'nin altında tahsis eder yapar.

ALL_LT_50 MACRO LENGTH

VALUE = 0

IF LENGTH GE 50

EXITM

ENDIF

REPT LENGTH

VALUE = VALUE + 1

DB VALUE

ENDM

ENDM

5.7.8.Listeleme Direktifleri:

.LALL, .SALL ve .XALL direktifleri.“Assembler listelemesinde (LST)” Makro text’in içerdği makroların sayısını kontrol eder. Bu seçeneği atlıyorsanız assembler .XALL istediğinizi varsayar. Bu ise yalnızca üretilen nesne kodunu ve yorumu ve bellek bölgesine geri dönmeyen direktifleri listeler.

.LALL direktifi tam listeleme üretir. Yorumları da içerir. .SALL listelemekten bütün makro text’leri atlar. .LALL kullanırsanız sizin dosyanız için programın bir kopyasını üretir. .SALL kullandığınızda tamamen ayıklanmış makrolar listelenenecektir.

5.8.Makro Operatörleri:

Makro assembler kullanabileceğiniz 4 operatörü destekler. Tablo.5.5.’e bakınız...

Tablo .5.5. Makro Operatörleri:

Operatör	İşlev
&	Biçim: text & text Text ya da simgeleri birleştirir.
::	Biçim: :: yorum Listelemekten ve makro genişlemesinden yorumu atlar. :LALL ile aynıdır.

!	Biçim: ! karakter Argümanda kullanıldığında assembler karakteri durgun değer gibi kullanır, simgeden daha iyidir.
%	Biçim: % simge Sembolü sayıya çevirir. Assembler makroyu genişlettiğinde simge için sayı yerine konur.

5.8.1. & Operatörü:

& operatörü size özel etiketler ya da operandlar yaratmanıza izin verir.

Örneğin, Aşağıdaki makro isim ve uzunluğu tanımlanmış bir byte tablosu ayarlar.

```
DEF_TABLE MACRO SUFFIX, LENGTH
    TABLE & SUFFIX DB LENGTH DUP (?)
ENDM
```

Programda

DEF_TABLE 'a' 5 girerseniz assembler buna çevirir.

```
TABLE DB 5 DUP (?)
```

5.8.2. ;; Operatörü:

;; operatörü assembler'a makro genişlemesinden yorumları atlatır. Yorumsuz sizin son programınız bellekten daha az yer alır ve böylece daha hızlı derlenir. Makro tanımlarken, düzenli; kullanın yalnızca yorumların kesinlikle gerekli olduğu durumlarda kullanın.

5.8.3. Kaynak Programın İçinde Makro Tanımlamak:

Makro kullanmanın iki yolu vardır. Ya doğrudan tanımlamaları program içine girersiniz. Ya da birkaç makro kütüphanesinden okutursunuz. Bu bölümde biz program içine nasıl makro gireceğinizi tanımlayacağız.

Özel amaçlı makronuz varsa yalnız bir programın içinde tanımlayabilirsiniz. Sonra çağırma gereklidir. Varsayalım; örneğin SHOW makrosu kullanmak istiyorsanız. SHOW tanımı böyledir.

SHOW MACRO karakter

;; Tanımlanmış karakteri gösterir.

PUSH AX ;; etiketlenmiş tutucularını saklar

PUSH DX

MOV AH, 2

MOV DL, 'karakter'

INT 21H

POP DX

POP AX

ENDM

Bu materyali programın başına girin. Kesinlikle TITLE talimatından sonra ...

Programın içine doğrudan makro girmenin dezavantajı program parçasının sınırlarıdır. Diğer programlarda kullanmak için makro kütüphanesinin içine koyabilirsiniz.

5.9.Makro Kütüphaneleri:

Bir makro kütüphanesi birkaç programda ihtiyaç duyacağınız. Tanımlamalar içeren bir disk dosyasıdır. İlk kez bu dosyayı yarattığınızda birkaç kaynak programın içinde bunu okutabilirsiniz. Aynı isimle başka yerlerde de kullanabilirsiniz.

5.9.1.Makro Kütüphanesi Oluşturma:

Makro kütüphanelerini EDLIN ya da herhangi bir kelime işlemciyle yaratabilirsiniz.

5.9.1.1.Makro Tanımlama İçin Rehber:

Makroları bir kütüphane içinde kullanabilmeniz için sanal olarak programın içinde genel amaçlı rutinler olabilir. Böylelikle değişik görevler için bunları tasarlayabilirsiniz. Ama programda bunları kullanırken çakışma olmamalı. Verimli makrolar tanımlamak için tüyolar:

Belge makroları aşağı yukarı mümkündür. Birçok yorum içerir. Hatırlayın; makro tanımlamalarınız onu kullananlar için anlamlı olmalıydı, yalnızca sizin için değil.

Yorum girmek için ;; operatörünü kullanın ve alanları tab tuşuyla ayırın. (boşluk tuşundan daha iyidir). Bu programınızın boyutunu en azda tutmada size yardımcı olur, daha hızlı derlemenize izin verir.

Makroları genel olarak saklamanız mümkündür. Özel-amaçlı makroya gerek duyarsanız; bir başka genel amaçlı makro kullanırsınız. (eğer mümkünse)

Örneğin, varsayalım LOCATE isimli bir makronuz var. Bu imleci tanımlanmış sıra ve sütuna konumlandırıyor. Bir çağrıda LOCATE formunu kullanır. Sıra-sütun sonra siz HOME isminde bir başka makro tanımlamak istediğinizde imleci üst sol köşeye taşır. HOME'un tanımı basitçe LOCATE 0,0'dır.

Makro label içeriyorsa, LOCAL talimatının içine yazın.

Her saklayıcısı saklamak için dış saklayıcıları dışlayan makrolar kullanın. Bunu yapmak yararlıdır. PUSH'larla makroyu başlatın POP'larla sonlandırın.

Makro tanımı önceden tanımlı makroyla gerçekleşmiş bir görevi gerçekleştiriyorsa, bunu yapmak için bir makroyu çağırın.

5.9.1.2.Bir Program İçine Makro Kütüphanesi Okutmak:

Bir kaynak programını içine bir makro kütüphanesi okutmak için assembler'a INCLUDE talimatıyla bir isim vermelisiniz. Bununla birlikte bunu sadece böyle yaparsınız.

```
INCLUDE MACRO.LIB
```

Dönmeden kaçınmak için INCLUDE'u bir IF1 şartlı talimatı içine koyarsınız.

```
IF1
```

```
INCLUDE MACRO.LIB
```

```
ENDIF
```

5.9.1.3.Makroları Temizlemek (Arındırmak):

INCLUDE'ları assembler kullanıldığında makro kütüphanesi kütüphanesi kullanımının bir deavantajı; bütün okunan makrolar belleğin assembler'ın çalışma boşluğunda saklanır. Bu içerik makroları assembler tarafından kullanılmayacaktır. Böylece çalışma boşluğu muhtemelen "out of memory" hata durumu yaratacaktır. Bu sorundan sakınmak için gereksiz makroları arındırabilirsiniz. Bunu yapmak için INCLUDE'dan sonra kesinlikle arındırma öğeleri ekleyin. Basitçe:

```
INCLUDE MACRO.LIB
```

```
PURGE SHOW, CLS, HOME, LOCATE olur.
```

5.10.Nesne Kütüphaneleri:

Daha önce makro kütüphanelerinin nasıl yaratılacağından bahsettik. Disk dosyaları makro tanımlamaları içindedir. Bir kütüphanede birkaç makro kullanmak basitçe programınızın içine INCLUDE ile tüm kitaplığı alabilirsiniz. (Ve makronun ismi). Böylece makro kütüphaneleri her programda gerektiği yerde sizi yeniden yazmaktan kurtarır.

Makro Assembler program modülleri için banzer olanakları destekler. Özellikle nesne kütüphaneleri yaratmanıza izin verir. Nesne kütüphanesi içinde birkaç prosedür kullanmak için prosedürü CALL ile çağırıp dışsal olarak (EXTRN direktifiyle) bildirebilirsiniz. Sonra link olayını çağırdığınızda kütüphaneyi program modülüyle link edersiniz. Link edici kendiliğinden çağırılmış prosedürü açacaktır.

Bir nesne kütüphanesinin diske bir prosedür olarak kaydedileceğini hatırlamalısınız. Ardından kaçınılmaz disk-sorunlu iş gelebilir. Şu anda nesne kütüphanesi içeren birini yalnızca bir diskin Track'ine saklamalısınız. Bir nesne kütüphanesi bir hard diske sahipseniz uygundur. Çünkü Link komutuyla bir bireysel modülü belirtmek için kaydeder. Basitçe link kütüphaneye programı çağırır ve link aracı gereken modülü açar.

5.10.1.Nesne Kütüphaneleri İnşa Etmek:

Assembler diskinde nesne kütüphanelerini tutan program LIB.EXE (Kütüphane Yöneticisi) dir. Bir nesne kütüphanesi yaratmak için LIB yazmalı ve kütüphanenin içine komak istediğiniz. İlk nesne modülünü belirtmelisiniz. Bunu yapmak için assembler diskini A sürücüsüne , nesne modülünü içeren diski B sürücüsüne koyalısınız. Sonra bilgisayarı uygun bir şekilde açın. Ekranda B> konumuna geçin. Sonra bu komutu girin.

a : lib kutismi + nesnemodulu ;

LIB.EXE kendiliğinden LIB ve OBJ uzantılarını kütüphane ve nesne modülü ismi için destekler.

Örneğin: İlk girişte nesne.lib ile siralama.obj isimli kütüphane yaratmak için şunu girin;

a : lib nesne + siralama ;

5.10.2.Nesne Kütüphanelerini İşletmek:

İlk kez bir kütüphane yarattınız. Önceki komutu tekrarlayarak yeni modüller ekleyebilirsiniz. Örneğin NESNE adlı kütüphaneye MULU32.OBJ modülü eklemek için şunu girin

a : lib nesne + mulu32 ;

(+) kütüphane ekle anlamındadır. Kütüphaneden bir modül silmek için (+) yerine (-) kullanmalısınız. Örneğin MULU32'yi silmek için

a : lib nesne - mulu32 ;

Siz ayrıca kütüphaneden bir modülü kopyalamak isteyebilirsiniz. Belkide onu başka bir kütüphaneye eklemek için. Bu * operatörünü gerektirir. Örneğin siralama.obj ‘nin bir kopyasını yapmak için.

```
a : lib nesne * siralama ;
```

bundan sonra SIRALAMA hala kütüphanenin içindedir. Ancak siralama.obj adında bir kopyası daha diskin içindedir.

LIB.EXE temel işlemleri birleştirmenize izin verir. “-+” operatörü bir kütüphane modülünü başak bir tanesinin içeriğiyle değiştirir. Yani “-+” bir kütüphaneyi günceller.

Örneğin:

```
a : lib nesne -+ siralama ;
```

NESNE kütüphanesinden SIRALAMA modülü kaldırır. Diskten SIRALAMA.OBJ ‘nin içeriğini içine koyar.

Benzer bir şekilde “-*” kütüphaneden bir nesne modülü kaldırır. Ancak diske bir kopyasını yaratır. Örneğin:

```
a : lib nesne -* siralama ;
```

NESNE kütüphanesinden SIRALAMA modülünü SIRALAMA isimli yeni bir dosyaya taşır.

5.10.4..Bir Kütüplüğün Bir Dizinini Elde Etme:

Kütüphane içindeki nesne modüllerinin ne ne olduklarını unuttuysanız LIB.EXE’yi dizin dosyası üretmek için kullanabilirsiniz. Bunu yapmak için bu komutu giriniz.

```
a : lib kutismi , kutüsmü.dir ;
```

sonra, dizini görüntülemek için ;

```
type kutismi.dir
```

nesne modülünün isminin yanında dizin listeleri simgeleri herbiri içinde PUBLIC olarak bildirilir. Bu kütüphane içinde programı çağırırken hangi prosedürlere, değişkenlere ve eşitliklere başvuracağınızı söyler.

5.10.5.Nesne Kütüphanelerini Kullanma :

Bu bölümün başında ifade ettiğimiz gibi. Bir nesne kütüphanesi kullanmak için nesne modülü (ya da modülleri) içeren programınızı “link” etmelisiniz. Link aracı bu amaç için bir özel ileti gösterebilir.

a : link modül , , NUL

Ekran gösterdiğinde ;

Libraries [.LIB] :

kütüphanenizin ismini girin enter'a basın

Örneğin . NESNE kütüphanesini link etmek için; bu nesne modülü MAIN_PROG tarafından çağrılıyor olsun

a : link main_prog , , NUL girin

sonra

Libraries [.ILB] : nesne

Eğer program birkaç farklı kütüphaneden nesne modülü gerektiriyorsa Libraries iletisine bunları listeleyerek yanıt vermelisiniz.

Libraries [.LIB] : lib1 + lib2 + lib3